

Udlændinge og Integrationsudvalget

NOTAT

OM HØRINGSSVAR PÅ L 189 (JUSTERING AF KRAVET I
BELØBSORDNINGEN)

FOLKETINGET

Høringsnotat vedrørende L 189 forslag til lov om ændring af udlændingeloven (justering af kravet i beløbsordningen)

7. maj 2018

Introduktion

Ref.: 18-000367

Lovforslaget medfører, at beløbsordningen ændres, således at der tilføres et krav om, at lønnen som minimum skal svare til den gennemsnitlige aflønning inden for den pågældende faggruppe. Kravet skal gælde ved ansættelse inden for ledelse og videntunge professioner. Derudover foreslås et nyt krav, som medfører at virksomheder skal dokumentere, at det ikke har været muligt at finde kvalificeret arbejdskraft til en stilling blandt personer, som allerede har lov til at opholde sig i Danmark.

Morten Villumsen
Konsulent

Lovudkastet blev sendt i høring den 4. april 2018 med frist for at afgive høringssvar den 2. maj 2018.

Følgende 12 høringsparter har meddelt, at de ikke har bemærkninger til lovudkastet: Politiforbundet, Østre Landsret, Datatilsynet, Ældre Sagen, Færøernes Landsstyre, Den Katolske Kirke i Danmark, IT University of Copenhagen (ITU), Kommunernes Landsforening (KL), Institut for Menneskerettigheder, Flygtningenævnet, Sø- og Handelsretten og Vestre Landsret.

Følgende 20 høringsparter har fremsat bemærkninger til lovudkastet: Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Styrelsen for International Rekruttering (SI-RI), Udlændingenævnet, Arbejdsgiverforeningen KA, Landbrug og Fødevarer, Ledernes Hovedorganisation, Danske Regioner, Foreningen af Udlændingeretsadvokater (FAU), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Danske Universiteter, Københavns Universitet (KU), Aarhus Universitet (AU), Syddansk Universitet (SDU), Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Copenhagen Business School (CBS), Danes Worldwide, Finanssektorens

Arbejdsgiverforening (FA), Roskilde Universitet, FTF og HK Privat.

Sammenfattende kan HK Privat og FTF støtte lovforslaget. Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, KA, FA, Ledernes Hovedorganisation, Danes Worldwide, DA, FAU og Landbrug og Fødevarer kan ikke støtte lovforslaget. Udlændingenævnet påpeger upræcise vendinger i lovforslaget og SIRI fremhæver lovtekniske udfordringer i forslaget, samt konsekvenser af forslaget. Danske Regioner og de danske universiteter udtrykker bekymring for forslaget.

I det følgende gennemgås væsentlige punkter og forslag i hørings svarene. For mere detaljerede oplysninger henvises til de fremsendte hørings svar.

Hørings svarene har især berørt:

- Mangel på kvalificeret arbejdskraft
- Øget administrativ byrde
- Konsekvenser for virksomheder
- Beregning af minimumsløn
- Vurdering af kvalificerede ansøgninger og myndighedernes kompetence
- Behov for præciseringer

Mangel på kvalificeret arbejdskraft

HK Privat fremhæver, at lovforslaget vil imødegå det faktum, at mindstelønnen under beløbsordningen længe har været ud af trit med de faktiske lønninger.

Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere og FA påpeger at ledigheden er historisk lav, og der er mangel på kvalificeret arbejdskraft, hvorfor lovforslaget derfor kan være med til at skabe yderligere flaskehalse på arbejdsmarkedet. DA og Landbrug og Fødevarer vurderer, at forslaget vil medføre at manglen på kvalificeret arbejdskraft vil stige, og virksomheders konkurrencemuligheder og produktivitet vil forringes som følge af dette. Danes Worldwide og Ledernes Hovedorganisation vurderer også, at dokumentationskravene vil forringe danske vækst- og eksportmuligheder. FAU udtrykker bekymring for, at dokumentationskravene vil medføre at flere virksomheder fravælger at ansætte udenlandsk arbejdskraft. Danske Universiteter og Danske Regioner er ligeledes bekymret for, at lovforslaget vil have en negativ indvirkning på deres mulighed for at rekruttere og fastholde kvalificeret udenlandsk arbejdskraft.

Forslagsstillernes kommentarer

Forslagsstillerne noterer sig de velkendte positioner fra arbejdsgiverne. Det er naturligvis Folketinget, der skal regulere indvandringen til Danmark – ikke de enkelte virksomheder. Folketinget har også et ansvar over for danske lønmodtagere. Det er bl.a. på baggrund af ansvaret herfor, at forslagsstillerne har stillet L 189.

Forslagsstillerne gør i øvrigt opmærksom på at der også efter en eventuel vedtagelse af lovforslaget vil være en række ordninger, som kan bruges til at hente udenlandsk arbejdskraft til Danmark. Hertil kommer, at virksomhederne jf. gældende EU-regler kan hente arbejdskraft fra andre EU-lande udenom eksempelvis beløbsordningen. De danske virksomheder og uddannelsesinstitutioner har således i dag særdeles gode muligheder for at rekruttere medarbejdere fra udlandet. Det vil også med enkelte afbalancerede og mindre justeringer være tilfældet, såfremt lovforslaget bliver vedtaget. Forslagsstillerne har således ikke et ønske om at gøre det unødigt vanskeligt for virksomhederne. Forslagsstillerne ønsker blot at sikre, at der tages hensyn til lønmodtagere på det danske arbejdsmarked, samt at udlændingereglerne er afbalancerede og løbende bliver tilpasset de udfordringer, Danmark står overfor

Øget administrativ byrde

FTF anbefaler, at lovændringerne iværksættes så ubureaukratisk som muligt. HK Privat bifalder, at lønnen fastlægges sagligt og objektivt med autoriseret statistik.

Udlændingenævnet fremhæver, at ændringerne indeholdt i lovforslaget vil være meget administrative omfattende, idet SIRI hvert år ville skulle beregne det gennemsnitlige lønniveau for hver enkelt arbejdsfunktion der foreslås omfattet. Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Danes Worldwide, KA, Danske Universiteter, Lederens Hovedorganisation, RUC, FAU, DA, Landbrug og Fødevarer, Danske Regioner og FA påpeger, at lovforslaget vil gøre mulighederne for at ansætte medarbejdere efter ordningen mere bureaukratiske, samt forsinke og besværliggøre rekrutteringsprocessen gennem unødige dokumentationskrav, som er vanskelig for virksomhederne at leve op til. KA fremhæver, at dette især kan udgøre et problem for iværksættere og små virksomheder, der har begrænsede administrative ressourcer til rådighed. SIRI fremhæver, at forslaget vil medføre en tungere sagsbehandling og en mere besværlig ansøgningsprocedure, hvilket medfører

højere gebyrer for beløbsordningen, da sagsbehandlingen er gebyrfinansieret.

Forslagsstillernes kommentarer

Kravet om at dokumentere, at man har søgt blandt personer med lovligt ophold forekommer forslagsstillerne at være et rimeligt krav. Det bør være relativt nemt for virksomhederne at leve op til det nye dokumentationskrav, i og med at de danske erhvervsorganisationer bredt fremhæver, at der mangler arbejdskraft. Det må alt andet lige være nemt at dokumentere denne opfattelse, som man bredt og gentagne gange har udtalt sig om i medierne.

Såfremt der er behov for præciseringer af dokumentationskravet, vil forslagsstillerne se nærmere på dette i udvalgsbehandlingen.

Konsekvenser for virksomheder

Udlændingenævnet vurderer, at det vil blive vanskeligere for virksomheder at gennemskue, hvilke betingelser der skal være opfyldt før en ansøgning kan imødekommes. KA og FA finder, at det er et indgreb i arbejdsgiverens ledelsesret, at en udlænding ikke kan ansættes, hvis dokumentationskravet ikke opfyldes, idet lovgiveren blander sig i hvem arbejdsgiveren skal ansætte. Det fremhæves, at det kun er arbejdsgiveren, der skal vurdere hvem der skal ansættes og hvem der er kvalificeret til en stilling. SIRI fremhæver ydermere, at forslaget vil hæmme internationale koncerner muligheder for at indhente udenlandsk arbejdskraft internt i koncernerne. Danske Regioner påpeger, at det kan blive svært at tiltrække iværksættervirksomheder til Danmark, da nøglemedarbejdere her oftest ikke aflønnes på beløbsordningens lønniveau.

Forslagsstillernes kommentarer

Naturligvis bestemmer virksomheder selv, hvem de vil ansætte, så længe dette sker indenfor de af Folketinget fastsatte regler. Det er således Folketinget, der fastsætter rammerne, inden for hvilke virksomhederne skal operere. Det gør Folketinget allerede på en række andre områder. Forslagsstillerne understreger endnu engang, at det naturligvis er Folketinget og ikke de enkelte virksomheder, som regulere indvandringen til Danmark.

Beregning af minimumsløn

HK Privat glædes ved, at forslaget vil sikre specialiseret og højere kvalificeret udenlandsk arbejdskraft en aflønning som danske medarbejdere med tilsvarende arbejdsfunktion. Det sikre ligebehandling af de udenlandske medarbejdere og forhindrer

dumping af lønningerne for denne type arbejdskraft. Beregningen baseret på autoriseret lønstatistik.

Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere fremhæver, at lønninger for ledelsesarbejde varierer ganske betragteligt, samt at der inden for visse områder er meget beskedne statistiske grundlag, hvorfor der kan forekomme usikkerhed omkring fastsættelsen af lønniveauet, der skal udgøre referencen for gennemsnitslønnen. SIRI vurderer at mindstebeløbet ligeledes skal udregnes ud fra medarbejderes anciennitet og ikke kun ud fra DISCO-08, da dette kan skabe et forvredet billede af, hvad den sædvanlige løn i en given ansættelse. SIRI og Lederens Hovedorganisation påpeger, at kravet om at udregne beløbsgrænsen efter gennemsnitslønnen er unødvendig, da der allerede i dag er krav om, at udlændinge der rekrutteres via ordningen skal have sædvanlige danske lønvilkår. Universiteterne gør særligt opmærksom på, at minimumslønnen er vanskelig at imødekomme på det offentlige område, da de offentlige overenskomster typisk ligger under de generelle gennemsnit. Det kan indirekte føre til højere lønninger. Universiteterne forslår derfor at fritage offentlige arbejdsgivere fra minimumslønningen.

Forslagsstillernes kommentarer

Forslagsstillerne vil i udvalgsbehandlingen undersøge, i hvor høj grad anciennitetsbetragtningen er relevant i forhold til rekruttering af højt specialiseret arbejdskraft. Umiddelbart er det ikke relevant, og forslagsstillerne finder det overraskende, hvis den højt specialiserede arbejdskraft i dag består af personer uden arbejdserfaring.

Forslagsstillerne vil i udvalgsbehandlingen undersøge omfanget af problemet for de offentlige arbejdsgivere. Umiddelbart vurderer forslagsstillerne, at der bør gælde ens krav for offentlige og private arbejdsgivere.

Vurdering af kvalificerede ansøgninger og myndighedernes kompetence

HK Privat støtter, at arbejdsgivere bliver tilskyndet til at opslå ledige stillinger, så det kan prøves, om der findes kvalificerede ansøgere i landet.

Udlændingenævnet finder det problematisk, hvis udlændingemyndighederne skal vurdere, hvorvidt der har været andre kvalificerede kandidater til at varetage en bestemt stilling. Udlændingenævnet finder, at myndighederne ikke har forudsætningerne for at foretage en ansættelsesfaglig vurdering af, om en ansøger kan anses for kvalificeret. SIRI mener ikke, at man i dag har mulighed for at kontrollere om, der har været kvalificeret stillinger, da der først skal opbygges kompetencer internt i organisationen til at vurdere om der har

været andet kvalificeret arbejdskraft, og da denne kontrol ikke er forenelig med persondataloven. SIRI foreslår, at virksomhederne i stedet indsender dokumentation for at stillingen har været opslået.

Universiteterne (KU, RUC og DTU) er bekymrede for, hvem der skal vurdere hvad kvalificeret arbejdskraft er på deres fagområde.

Forslagsstillernes bemærkninger

Det er langt fra første gang, at der er behov for at styrke kompetencerne hos relevante myndigheder som følge af lovændringer. Det kan naturligvis give opstartsproblemer i en kort periode, men forslagsstillerne finder ikke problemerne uoverskuelige. Det er en opgave, som myndighederne sagtens kan vurdere.

Behov for præciseringer

SIRI gør i sit høringssvar opmærksom på, at en ændring af beløbsordningen vil have en tilsvarende virkning på fast-track ordningen for forslaget § 1, nr. 1 omhandlende minimumskravet, men påpeger, at der er behov for lovteknisk præcisering ift. om det også gælder for forslaget § 1, nr. 2 om dokumentationskravet. Samtidig efterspørger SIRI en lovteknisk præcisering af, hvorledes det rent administrativt kan vurderes om, der har været kvalificeret kandidater til en stilling. FA mener der er behov for lovtekniske præciseringer, således at lovforslaget ikke risikerer at komme i karambolage med diskriminationslovgivningen. Udlændingenævnet finder ydermere, at det er nødvendigt at præcisere vendingen ” har lov til at opholde sig i Danmark”, indeholdt i forslaget § 1, nr. 2 vedr. dokumentationskravet.

Forslagsstillernes kommentarer

Det er forslagsstillernes opfattelse, at en virksomhed, som ønsker at ansætte en udlænding ved hjælp af beløbsordningen bør kunne dokumentere, at der forudgående har været søgt forgæves efter arbejdskraft blandt personer, som allerede har lov til at opholde sig i Danmark. Det kan eksempelvis ske gennem stillingsopslag på relevante hjemmesider. Desuden bør virksomheden redegøre for, hvilken faglig profil der kræves til at udfylde den pågældende stilling, og på tro og love oplyse, hvor mange ansøgere der har været til stillingen, og i anonymiseret form oplyse, hvilke faglige kompetencer de pågældende ansøgere manglede. Forslagsstillerne noterer sig, at SIRI gerne bidrager med forslag til den præcise ordlyd af, hvorledes det rent administrativt skal vurderes, om der har været kvalificerede

kandidater til en stilling. Forslagsstillerne vil under udvalgsbehandlingen tage stilling til eventuelle fremkomne konkrete forslag.

Det er forslagsstillerne klare opfattelse, at lovforslaget ikke er i strid med diskriminationslovgivningen, og forslagsstillerne savner konkrete eksempler, som ville kunne udgøre diskrimination.

Forslagsstillerne finder ikke, at det vil udgøre diskrimination, hvis en virksomhed undlader at ansætte en udlænding med den begrundelse, at der er kvalificerede kandidater, som har lov til at opholde sig i Danmark, og at den pågældende udlænding ikke kan komme i betragtning, da vedkommende ikke vil kunne få et lovligt ophold i Danmark.

Ved personer, som har lov til at opholde sig i Danmark, forstås forslagsstillerne danske statsborgere, udlændinge som lovligt kan indrejse, tage ophold og arbejde i Danmark uden opholds- eller arbejdstilladelse, f.eks. nordiske statsborgere og EU borgere, samt udlændinge, som allerede har en opholdstilladelse og arbejdstilladelse i Danmark.

Oversigt over hørings svar

1. Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere
2. Politiforbundet
3. Østre Landsret
4. Datatilsynet
5. Styrelsen for International Rekruttering (SIRI)
6. Udlændingenævnet
7. Arbejdsgiverforeningen KA
8. Ældre Sagen
9. Færøernes Landsstyre
10. Landbrug og Fødevarer
11. Den Katolske Kirke i Danmark
12. Ledernes Hovedorganisation
13. Danske Regioner
14. Foreningen af Udlændingeretsadvokater – FAU
15. Dansk Arbejdsgiverforening (DA)
16. Danske Universiteter
17. Københavns Universitet (KU)
18. Aarhus Universitet (AU)
19. Syddansk Universitet (SDU)
20. Danmarks Tekniske Universitet (DTU)
21. Copenhagen Business School (CBS)
22. IT University of Copenhagen (ITU)
23. Danes Worldwide
24. Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA)
25. Kommunernes Landsforening (KL)
26. Institut for Menneskerettigheder
27. Flygtningenævnet
28. Sø- og Handelsretten
29. Vestre Landsret

30. Roskilde Universitet (RUC)
31. FTF
32. HK Privat